

KARTA PRZEDMIOTU

Rok akademicki 2019/2020

Kod przedmiotu	0915.7.FIZJ2.B/C7.SNiR	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	<i>Socjologia niepełnosprawności i rehabilitacji</i> <i>Sociology of disability and rehabilitation</i>
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Fizjoterapia
1.2. Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	drugiego stopnia
1.4. Profil studiów*	praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr Mirosław Rutkowski
1.6. Kontakt	miroslaw.rutkowski@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne*	brak

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	wykłady	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	zajęcia tradycyjne w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	<i>Metody podające - wykład informacyjny</i> <i>Metody problemowe - dyskusja panelowa, analiza przypadków</i> <i>Metody eksponujące – film dokumentalny, prezentacja multimedialna</i>	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Barnes C., Mercer G. (2008), <i>Niepełnosprawność</i> . Wyd. Sic! Warszawa. 2. Brzezińska A.I., Kaczan R., Smoczyńska K. (red.), (2010), <i>Diagnoza potrzeb i modele pomocy dla osób z ograniczeniami sprawności</i> . Wyd. Nauk. SCHOLAR, Warszawa. 3. Gonciarz B. (red. nauk.), (2014), <i>Niepełnosprawność. Wyzwania teorii i praktyki</i> . <i>Studia socjologiczne</i> nr 2/2014(213), Komitet Socjologii, Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Wydział Filozofii i Socjologii UW, Warszawa. 4. Kosakowski Cz., Krause A., Żyta A. (2007), <i>Osoby z niepełnosprawnością w systemie rehabilitacji edukacji i wsparcia społecznego</i> , Wyd. UWM Olsztyn
	uzupełniająca	1. Bargiel-Matusiewicz K., Dziurla R., Kowalska J. (2018), <i>Kultura a zdrowie i niepełnosprawność</i> , Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. 2. Brzezińska A. (red.), (2010), <i>Aktywność zawodowa osób z ograniczeniami sprawności</i> . <i>Seria wydawnicza, T.1-13</i> , Wyd. Nauk. Scholar, Warszawa. 3. Lejzerowicz M., Książkiewicz I. (2012), <i>Osoba z niepełnosprawnością a instytucje pomocowe</i> . Wyd. Gaskor, Wrocław. 4. Palak Z. (red). (2006), <i>Jakość życia osób niepełnosprawnych i nieprzystosowanych społecznie</i> , Wyd. UMCS, Lublin. 5. Rottermund J. (red.), (2011), <i>Wielowymiarowość procesu rehabilitacji</i> , pdf, ebook, Oficyna Wydawnicza „Impuls” Kraków. 6. Kowalik S. (2007), <i>Bariery utrudniające włączanie osób niepełnosprawnych w życie społeczne. Próba sformułowania nowego podejścia teoretycznego</i> , w: <i>NAUKA 3/2007</i> , Biuro Analiz, Informacji Naukowej i Wydawnictw PAN, Warszawa, s.49-69. Źródła z dostępem on-line: http://www.niepelnospawni.gov.pl/p.99.publikacje ; Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych. Publikacje.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć) Wykłady: C1 – nabycie przez studentów wiedzy niezbędnej do rozumienia socjo-kulturowych aspektów niepełnosprawności i rehabilitacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami C2 – kształtowanie umiejętności integrowania wiedzy socjologicznej i medycznej w projektowaniu działań z zakresu rehabilitacji oraz aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami C3 – rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, relacyjnych i planistycznych związanych z szeroko pojętą rehabilitacją osób z niepełnosprawnościami w różnych środowiskach, formach i zakresach wsparcia

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady:

1. Zakres i przedmiot zainteresowań socjologii niepełnosprawności i rehabilitacji - eksplikacja podstawowych pojęć, socjologiczne koncepcje niepełnosprawności i rehabilitacji
2. Modele niepełnosprawności w paradygmacie biologicznym oraz humanistycznym, funkcjonalny model niepełnosprawności: atrybucje, strategie, narzędzia
3. Postawy społeczne wobec niepełnosprawności i osób z niepełnosprawnościami – aspekt ewolucyjny
4. Stygmatyzacja, etykietowanie, dyskryminacja, wykluczenie – społeczne bariery niepełnosprawności i rehabilitacji
5. Kulturowe i religijne uwarunkowania w rozwiązywaniu problemów niepełnosprawności i rehabilitacji
6. Zjawisko niepełnosprawności w Polsce – skala, tendencje. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, diagnozowanie potrzeb w zakresie rehabilitacji – rozwiązania systemowe i perspektywy zmian
7. Tradycyjne i nowe standardy rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami. Miejsce i znaczenie fizjoterapii w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami – perspektywa socjologiczna i medyczna
8. Strategie Unii Europejskiej w zakresie niepełnosprawności. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnościami w Polsce – prawne podstawy, aspekty, metody i formy. Rozwiązania w zakresie wsparcia instytucjonalnego
9. Właściwości ekosystemu społecznego osoby niepełnosprawnej (struktura i procesy) a efektywność rehabilitacji
10. Jakość życia osób z niepełnosprawnościami – wizerunek siebie, percepcja własnej sytuacji i cele życiowe – jako socjo-psychologiczne determinanty jakości życia oraz efektywnej rehabilitacji
11. Problemy funkcjonowania społecznego osób z niepełnosprawnościami w różnych fazach życia (dzieciństwo, dorastanie, dorosłość, wieku senioralny) i rolach społecznych - konteksty niepełnosprawności: - somatycznej, - psychicznej, - intelektualnej, - sensorycznej (wzrokowej, słuchowej), – motorycznej
12. Normalizacja warunków życia, rozszerzanie autonomii, upelnomocnienie oraz włączanie społeczne osoby z niepełnosprawnością – możliwości, ograniczenia, szanse i zagrożenia – kolokwium zaliczeniowe

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY:		
W01	zna specyfikę i czynniki warunkujące efektywność pracy z osobami z niepełnosprawnościami w różnych formach i zakresach wsparcia społecznego	FIZJ2P_W12 - posiada wiedzę na temat łagodzenia i rozwiązywania problemów z zakresu społecznych skutków niepełnosprawności, zna zasady działania pomocy społecznej
W02	zna i rozumie stosunek osoby z niepełnosprawnością i jej otoczenia społecznego wobec procedur i działań stosowanych w rehabilitacji, wynikający z przekonań religijnych oraz norm i tradycji kulturowych	FIZJ2P_W21 - rozumie i rozpoznaje kulturowe i religijne normy i tradycje, które mogą być przyczyną nieporozumienia i problematycznych sytuacji w opiece nad pacjentem
W03	zna i adekwatnie interpretuje zasady etyczne oraz prawa i obowiązki podmiotów uczestniczących w rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami	FIZJ2P_W25 - potrafi wymienić i interpretować zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem i w zespole, zna prawa pacjenta, prawa i obowiązki pracodawcy, pracowników oraz własne
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	wykorzystuje różne techniki komunikowania się i nowoczesne technologie komunikacyjne w wielospecjalistycznym zespole, projektującym i realizującym działania rehabilitacyjne	FIZJ2P_U05 - komunikuje się przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami innych dziedzin, korzystając z nowoczesnych rozwiązań komunikacyjnych
U02	umie stosować i przestrzegać prawa osób z niepełnosprawnościami oraz zasady prawa cywilnego i prawa pracy w różnych placówkach realizujących zadania rehabilitacji społeczno-zawodowej	FIZJ2P_U11 - umie stosować i przestrzegać zasady prawne w placówkach zajmujących się rehabilitacją osób niepełnosprawnych w kontekście prawa cywilnego, prawa pracy
U03	potrafi poradzić sobie z problemami pojawiającymi się w trakcie działań edukacyjnych i szkoleniowych w ramach aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami	FIZJ2P_U14 - potrafi poradzić sobie z problemami w trakcie kształcenia osób niepełnosprawnych
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	w przystępny sposób formułuje opinie i sądy na temat socjologicznych aspektów niepełnosprawności i rehabilitacji w komunikowaniu się z osobami z niepełnosprawnościami i ich rodzinami/opiekunami	FIZJ2P_K01 - potrafi formułować opinię i sądy zawierające refleksje na tematy naukowe
K02	jest świadomy konieczności wielodyscyplinarnego podejścia w realizacji potrzeb osób z niepełnosprawnościami, integrującego opinie dotyczące różnych zakresów rehabilitacji społecznej i zawodowej	FIZJ2P_K03 - analizuje i potrafi zaakceptować opinie członków zespołu i innych specjalistów
K03	potrafi nawiązywać relacje z osobami z niepełnosprawnościami oraz członkami zespołu uczestniczącego w rehabilitacji społecznej i zawodowej, oparte na znajomości potrzeb rehabilitacyjnych i profesjonalnych umiejętnościach	FIZJ2P_K13 - potrafi nawiązywać kontakty z pacjentem i członkami wielodyscyplinarnego zespołu

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się							
Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)						
	Kolokwium			Inne (jakie?)*			
	Forma zajęć			Forma zajęć			
	W	C	...	W	C	...	
W01	+						
W02	+						
W03	+						
U01	+			+			
U02	+			+			
U03	+			+			
K01	+			+			
K02	+			+			
K03	+			+			

*głos w dyskusji w formie eseju na temat problemu prezentowanego na wykładzie – dotyczy studentów aspirujących do uzyskania oceny 4,0 i wyższej

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego - weryfikującego osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 61%-68% punktów
	3,5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego - weryfikującego osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 69%-76% punktów
	4	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego - weryfikującego osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 77%-84% punktów oraz udział w dyskusji na wykładzie konwersatoryjnym
	4,5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego - weryfikującego osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 85%-92% punktów oraz aktywny - na więcej niż dobrym poziomie udział w dyskusji na wykładzie konwersatoryjnym
	5	Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego - weryfikującego osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 93%-100% punktów oraz aktywny - na bardzo dobrym poziomie udział w dyskusjach na wykładach konwersatoryjnych

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	30	20
Udział w wykładach	30	20
Udział w kolokwium zaliczeniowym	x	x
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	20	30
Przygotowanie do wykładu	15	15
Przygotowanie do kolokwium	5	15
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50	50
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	2

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....